ДОКЛАД

Относно: Проведено обучение на тема „Стратегическо прогнозиране за лидери“

23.06.2026 г. – 26.06.2026 г., в гр. Брюж, Белгия

Уважаеми колеги,

В периода от 23.06.2026 до 26.06.2026 година в град Брюж, Белгия, се проведе специализирано обучение на тема „Стратегическо прогнозиране за лидери“. Обучението премина с интензивни лекции, индивидуални и групови дейности, както и дискусии с ценна обмяна на опит между участниците от различните държави.

Нашето участие беше пряко насочено към извличане на добри практики, приложими както в синдикалната дейност, така и в контекста на ежедневната ни работа в **НСИ**.

1. Теоретични дебати и методологии за стратегическо мислене

Презентацията на тема *„Какво е стратегическо мислене и какви методологии се използват“* беше изнесена от **Аида Понсе Дел Кастийо** от Европейския синдикален институт (ETUI). Основните въпроси, които се засегнаха, бяха свързани с това какво ни очаква в бъдещето във време на бързо развиващи се технологии.

Ние се стремим да изследваме как би могло да се развие бъдещето, за да помогнем на хората да вземат по-добри решения днес. Като предлагаме различни възможни версии на утрешния ден. Нашата работа разширява кръгозора, предизвиква досегашните предположения и помага на хората да мислят по различен начин за света около тях. За да планираме правилно, предварително не знаем с точност какво ще се случи, а по-скоро отваряме различни гледни точки, чрез които да разберем настоящите процеси и да предизвикаме собствените си възприятия за утрешния ден. С това се насърчават лидерите да обмислят събития, които на пръв поглед може да изглеждат като малко вероятни възможности, разширявайки тяхното мислене. По време на презентацията бяха дадени примери за исторически успех и неуспехи в прогнозирането с големи световни компании от рода на Shell и Nokia.

2. Навлизането на Изкуствения Интелект (AI) и пазарът на труда

Специално внимание бе обърнато на презентацията на **Дъглас Робинсън** (Ръководител на отдел „Стратегическо разузнаване“, STP, ОИСР). Г-н Робинсън ни посети и изнесе лекция непосредствено след проведеното 23-то заседание на Комитета по статистика към ОИСР в Париж, на което присъствал и председателят на НСИ, доц. Атанас Атанасов. Тъй като г-н Робинсън е наблюдател и е пряко свързан с техническата част по присъединяването на България към ОИСР, неговата лекция и срещата ни с него бе изключително ползотворна както за синдикалната дейност, така и за текущата ни работа в НСИ.

По време на лекцията и последвалите упражнения се направи анализ кои специфични сектори ще усетят първите трусове от въвеждането на изкуствения интелект, какви нови умения ще са необходими и как колективните трудови договори трябва да се адаптират сега, за да защитят работниците тогава. Дори самият бизнес в световен мащаб е останал изненадан от това колко бързо навлезе ChatGPT, променяйки пазара на труда и ученето за броени седмици. Изводът е, че синдикалните лидери и политиците не трябва просто да разясняват абстрактно „Какво е AI“, а трябва да имат конкретен и ясен план:

„Когато тази технология стане масова (а това се случва сега), как ще реагираме на плагиатството, авторските права и автоматизацията на офис труда?“

В рамките на обучението беше разгледан моделът **(Co-Pilot Economy)**, който описва постепенното внедряване на AI в подкрепа на подготвена работна ръка:

Този модел показва, че с развитието на технологиите се появяват нови висококачествени работни места, за които обаче трябва да сме предварително подготвени, като постоянното учене (lifelong learning) се превръща в задължителна норма.

3. Практически задачи и групова дейност

По време на практическата работа по групи избрахме по три конкретни отрасъла и определихме как се развиват те в момента и какво ги очаква в бъдеще при масовото навлизане на технологиите и изкуствения интелект.

Последва втора презентация на Аида Понсе Дел Кастийо, фокусирана върху методологията „Мислене в обратна посока“ (Backcasting). Беше защитена тезата, че правилното прогнозиране и навременното използване на новости ще доведе до едно по-добро бъдеще, в което технологиите помагат и работят в пълен синхрон с човека. Тази визия за **(The Augmented Work Society)** беше визуализирана по следния начин:

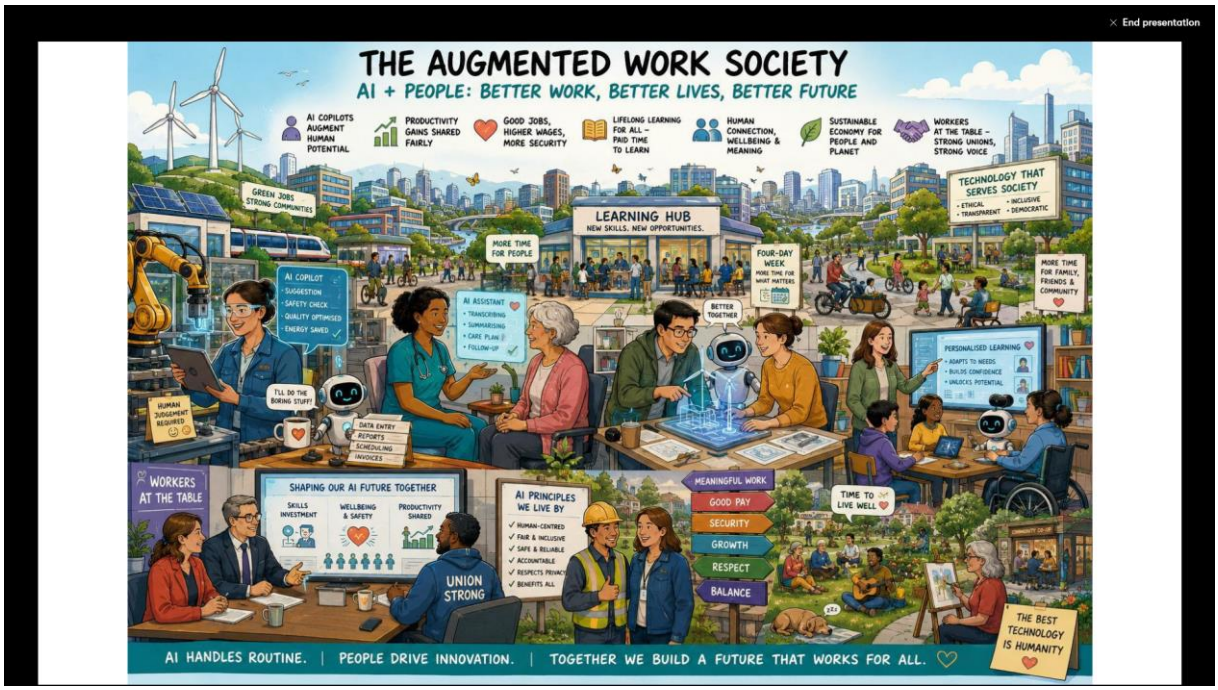

При този сценарий изкуственият интелект поема рутинните и административни задачи, докато хората движат иновациите, а синдикатите имат ключово място на масата за преговори (*"Workers at the table"*), за да гарантират сигурност, добро заплащане и баланс.

За да стигнем до такова бъдеще обаче, профсъюзите трябва да изградят вътрешен капацитет. В края на обучението се проведе групова дейност със задача да се оформи практически списък с елементи, които са необходими в организациите за укрепване на техните способности за прогнозиране:

4. Ключови изводи и добри практики

Като научени добри практики от целия курс могат да се отбележат няколко основни насоки:

- **Разчитане на знаците:** Трябва много точно да се разчитат знаците от миналото и сигнали в настоящето, за да се направят правилните прогнози и да се планира най-точно бъдещето.
- **Фокус върху контролируемите фактори:** Фокусът на синдикалния лидер трябва да е обърнат изцяло към намирането на решения на тези проблеми, които зависят пряко от нас и нашите действия.

Заключение

Синдикалните лидери и експертите в институциите често са затрупани от ежедневни, спешни и належащи въпроси — текущи стачки, съкращения в конкретна фирма, административни казуси или текущи преговори за заплати.

Инструментите за стратегическо предвиждане ни дават правото и ни осигуряват необходимото време да погледнем напред. Разбирането на това как изкуственият интелект или декарбонизацията ще променят пазара на труда след 5 години ни позволява **да започнем да договаряме защитни клаузи в колективните трудови договори още днес, вместо да бъдем изненадани утре**.